

JIHO ČESKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

HOSPODÁŘENÍ OBČÍ V ČR

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Marie Vejsadová

Autor:
Eva Procházková

2009

Prohlá-uji, že jsem bakalářskou práci na téma: *Hospoda ení obcí v R* vypracovala samostatně pod vedením Ing. Marie Vejsadové a v seznamu literatury jsem uvedla všechny použité literární a odborné zdroje.

V Milevsku 31. března 2009

-----

vlastnoručný podpis autorky

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Ing. Marii Vejsadové za její cenné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat panu doc. Ing. Petru Tománkovi, CSc. z Technické univerzity v Ostravě za jeho cenné informace a zaměstnancům Finančního odboru Městského úřadu Milevsko, kteří mi poskytli potřebné údaje.

Abstrakt

Obce, základní územní samosprávné celky, mají v oblasti veřejné správy významnou roli. Jsou odpovědné za zabezpečení veřejných statků pro své občany a přímo ovlivňují sociálně ekonomický rozvoj daného území.

Hospodaření obcí, zahrnující hospodaření s vlastním majetkem a finanční hospodaření, má jasně stanovená pravidla uložená zákony. Samotný finanční systém územní samosprávy je postaven především na územním rozpočtu, základním nástroji finančního řízení. V průběhu roku rozpočet prochází hned několika na sebe navazujícími fázemi tvořící v souhrnu šrozdpočetový proces, kterému obce musí pro zajištění plynulého hospodaření věnovat mimořádnou pozornost.

Cílem bakalářské práce s názvem „Hospodaření obcí v ČR“ byla analýza principů finančního řízení municipalit, hodnocení jejich hospodaření a následná analýza hospodaření města Milevska v období 2003-2007 prostřednictvím sledování vývoje příjmové a výdajové stránky územního rozpočtu, výsledku hospodaření a zadluženosti a dále pak aplikací metody US Research.

Výsledky poukázaly na stabilní hospodaření města Milevska. Město se snaží poskytovat svým občanům služby bez zbytečného zatížení budoucích generací dluhy, které se stávají hrozbou nejen mnohých obcí, ale i celé české republiky.

Abstract

Municipalities play an important part in the area of public administration. They are in charge of public property security for their citizens and they directly affect socio-economic development of specific areas.

The economy of municipalities that includes property and financial management has specific rules requested by law. The financial system of municipal authorities itself is primarily based on the municipal budget as a basic tool of financial management. During the course of the year the budget passes through more than a few consequential periods that together make a budget process which must be carefully attended to by municipalities so that the flow of economic process was ensured.

The objective of the bachelor's thesis paper called "The Economy of Municipalities in the Czech Republic" was the analysis of municipalities financial control principles, their management evaluation and subsequent analysis of the economy of the town Milevsko in 2003 - 2007 period through the monitoring of income and expense aspects of the local budget, the result of trading income and indebtedness and also application of the US Research method.

The results pointed out that the management of the town Milevsko is stable. The town also tries to provide services to its citizens that would not burden future generations with debts which are threatening not only to many communities, but also to the Czech Republic as a whole.

Keywords:

**veřejný sektor
veřejná správa
územní samospráva
územní rozpočet
majetek obce
zadluženost**

**public sector
public administration
municipal authorities
municipal budget
municipal property
indebtedness**

Obsah:

1. ÚVOD	3
2. VE EJNÝ SEKTOR A VE EJNÁ SPRÁVA	4
2.1 Úvod	4
2.2 Ve ejný sektorí	4
2.3 Ve ejná správa	4
3. FINAN NÍ HOSPODA ENÍ OBCE	6
3.1 Rozpo et	7
3.1.1 Struktura rozpo tu	7
3.1.1.1 Struktura p íjm obcí	8
3.1.1.2 Struktura výdaj obcí	11
3.1.2 Rozpo tový proces	13
3.2 Mimorozpo tové fondy	14
3.3 Rozpo tový výhled	15
3.4 Plán pokladního pln ní	15
3.5 Kontrola rozpo tového hospoda ení	15
4. MAJETEK OBCE A HOSPODA ENÍ S MAJETKEM	16
4.1 Význam majetku	16
4.2 Struktura majetku	16
4.3 Nakládání s majetkem	17
5. ANALÝZA METOD PRO STANOVENÍ BONITY OBCÍ	17
5.1 Metoda US Research	18
5.1.1 P íjmy a ukazatelé p íjm	18
5.1.2 Výdaje a ukazatelé výdaj	19
5.1.3 Ukazatelé istých provozních výsledk	20
5.1.4 Ukazatelé pln ní rozpo tuí	20
5.1.5 Ukazatelé relativního r stuí	21
5.1.6 Likvidita a ukazatelé likvidityí	21
5.1.7 Ukazatelé nesplaceného dluhu a dluhové slufbyí	21

PRAKTICKÁ ÁST

METODIKA	23
6. CHARAKTERISTIKA VYBRANÉHO ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU A ANALÝZA JEHO HOSPODA ENÍ	24
6.1 Profil města Milevska a milevského regionu	24
6.2 Veřejná správa	25
6.3 Finanční hospodaření obcí	28
6.3.1 Hlavní činnosti	28
6.3.2 Hospodářská činnosti	33
6.4 Majetek obce a hospodaření s majetkem	33
6.5 Finanční analýza hospodaření o metoda US Research	35
6.5.1 Příjmy a ukazatele příjmů	35
6.5.2 Výdaje a ukazatele výdajů	36
6.5.3 Ukazatele čistých provozních výsledků	38
6.5.4 Ukazatele plnění rozpočtů	38
6.5.5 Ukazatele relativního růstu	39
6.5.6 Likvidita a ukazatele likvidity	40
6.5.7 Ukazatele nesplaceného dluhu a dluhové služby	40
7. ZÁVĚR	42
8. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	44
9. PŘÍLOHY	46

1. Úvod

V systému veřejné správy České republiky mají obce, základní územní samosprávné celky, své nezastupitelné místo. Jsou reprezentanty společenství občanů, hájí jejich zájmy a preference, nesou odpovědnost za zajištění celé obce ve veřejných statcích pro své občany a v neposlední řadě mají přímý vliv na sociálně ekonomický rozvoj daného území.

V oblasti nakládání s veřejnými prostředky má obec svá specifika. V souladu s platnou legislativou zabezpečuje chod vlastního hospodaření, dále zabezpečuje výkon státní správy prostřednictvím své přenesené působnosti a současně vystupuje jako správce poplatkové povinnosti.

Hospodaření obcí, zahrnující hospodaření s majetkem a finanční hospodaření, má jasně stanovená závazná pravidla. Základní, všeobecné principy jsou ukotveny v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, který mimo jiné upravuje i jejich postavení, práva a povinnosti. Hlavním nástrojem v oblasti finančního řízení obce je územní rozpočet, který současně plní ještě několik dalších funkcí. Jednak je to funkce finančního plánu, který umožňuje představitelům samosprávy dosahovat vytyčených cílů, jednak má kontrolní funkci, sloužící ke kontrole jednotlivých finančních toků a v neposlední řadě je politickým dokumentem, prostřednictvím kterého obce realizují regionální politiku.

Vedlejšími (pomocnými) nástroji v oblasti finančního řízení jsou rozpočtový výhled a plán pokladního plnění.

Kvalita a především stabilita hospodaření obce se však odvíjí od rozpočtového procesu. Jedná se o několik na sebe navazujících fází, kterými územní rozpočet postupně prochází a je nutné, aby jim příslušná obec věnovala mimořádnou pozornost.

Teoretická část práce se bude věnovat postavení územní samosprávy v oblasti veřejné správy a veřejných rozpočtů. Rozebere základní principy finančního hospodaření obce se zaměřením na problematiku nástrojů finančního řízení, zdrojů příjmů a výdajových okruhů územních rozpočtů a rozpočtového procesu. Poslední kapitola bude věnována hodnocení finančního hospodaření. Praktická část se zaměří na charakteristiku města Milevska, obce s rozdílnou působností, a na analýzu jeho hospodaření.

2. Veřejný sektor a veřejná správa

2.1 Úvod

Tržně orientovaný ekonomický systém je tvořen třemi subsystemy - domácnostmi, soukromým sektorem a veřejným sektorem.

Každý z nich má své vlastní poslání, systém řízení, finanční zdroje i způsoby financování své činnosti. Jejich funkce se od sebe vzájemně liší, avšak v ekonomickém procesu na sebe vzájemně navazují, doplňují se a společně napomáhají k naplňování cílů jednotlivců i celé společnosti. Podílí se tedy na ovlivňování celkové kvality života dané společnosti.

2.2 Veřejný sektor

Dle Pekové je veřejný sektor ve smíšené ekonomice významnou částí národního hospodářství. Jeho hlavním posláním je předcházet následkům selhání trhu a eliminovat následky selhání trhu v ekonomickém růstu a sociálním rozvoji. (Peková, 2005)

Hlavními důvody pro jeho existenci jsou jednak skutečnosti makroekonomického rázu, kdy je nutné zabezpečit určitý objem veřejných statků a služeb, kde je veřejný zájem a vzniká tak i veřejná potřeba tyto zájmy zabezpečit a jednak mikroekonomického rázu, o níž nikdy nemáme záruku, že soukromý sektor pokryje komplex požadovaných služeb v potřebném množství, optimální struktuře, v požadované kvalitě a ceně. A tak veřejný sektor vstupuje i do tohoto procesu prostřednictvím vlastních aktivit, podniků i organizací.

Kromě toho veřejný sektor zabezpečuje také služby, ze kterých mají prospíchat všichni občané a v neposlední řadě vytváří podmínky pro fungování soukromého sektoru. Všechny uvedené činnosti zajišťuje veřejná správa.

2.3 Veřejná správa

Veřejná správa je jedním ze subjektů veřejné politiky. Zabezpečuje úkoly ve veřejném sektoru, a to prostřednictvím svých orgánů na jednotlivých vládních úrovních, jejichž rozhodovací pravomoci a odpovědnost jsou vymezeny zákonem (Peková, 2005).

eská republika má následující úrovn vlády:

1. Úst ední úrove (státní) reprezentovaná úst edními volenými orgány (Parlament R), úst edními výkonnými orgány (vláda R) a dekoncentrovanými administrativními jednotkami státu (nap . krajské ú ady).
2. Regionální úrove (krajská) reprezentovaná volenými (nap . zastupitelstvo kraje) a výkonnými (nap . rada kraje) orgány kraj .
3. Místní úrove (obecní) reprezentovaná volenými (nap . zastupitelstvo obce) a výkonnými orgány obcí (nap . rada obce).

Ve ejná správa v eské republice je tvo ena:

1. Státní správou, jejíž hlavním subjektem je samotný stát.
2. Ve ejnou samosprávou, která je reprezentována územními samosprávami. Jedná se o prostorov vymezené celky mající právo na samostatné rozhodování o vlastních záleflitostech (na tzv. samosprávu), které jsou p ímo spjaty se zájmy obyvatelstva flujícího na daném území. Ústava R (hlava sedmá) rozli-uje jednak základní územní samosprávné celky, kterými jsou obce, a vy—í územní samosprávné celky, kterými jsou kraje. Jejich uspo ádání, postavení, funkce, p sobnost a vzájemné vztahy mezi sebou í státem jsou zakotveny v zákon o obcích (v p ípad obcí) a v zákon o krajích (v p ípad kraj).

Zákon o obcích definuje obec jako ve ejnoprávní korporaci, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztah vyplývajících, pe uje o v—estranný rozvoj svého území a o pot eby svých ob an . Zároveň obce rozd lje do následujících kategorií:

- obce, které nejsou m sty,
- m styse,
- m sto (v závislosti na po tu obyvatel),
- obce s pov enými obecními ú ady a obce s roz—í enou p sobností,
- statutární m sto,
- hlavní m sto Praha, len né na m stské obvody.

Obce vedle své samosprávy (tzv. samostatná působnost) vykonávají současně i státní správu. Jedná se o úkoly, které na ně stát deleguje v rámci tzv. převedené působnosti, a to z toho důvodu, že mají blíže k občanům a mohou se tak podílet na úkolech státní správy přímo ve svém správním obvodu. (Rektorík, Těle-ovský, 2002)

Rozsah převedené působnosti se u jednotlivých obcí liší, narodil od samostatné působnosti, která je u všech obcí stejná bez ohledu na její velikost, a je ovlivněna zvláštních zákonů. Převedená působnost je vykonávána:

- v základním rozsahu, kterou vykonávají orgány obce na území své obce jako správního obvodu,
- v rozsahu povoleného obecního úřadu, který vykonává převedenou působnost ve správním obvodu určeném prováděcím právním předpisem,
- v rozsahu obecního úřadu s rozšířenou působností, který rovněž vykonává převedenou působnost ve správním obvodu určeném zvláštním prováděcím právním předpisem (Peková, J., 2004).

3. Finanční hospodaření obce

Finanční systém územní samosprávy tvoří územní rozpočet a mimorozpočtové fondy. Pomocnými nástroji jsou pak rozpočtový výhled a plán pokladního plnění.

Každé obci je uděleno právo samostatně hospodařit dle svého každoročně sestavovaného rozpočtu a rozhodovat tak o použití veřejných financí. Mají tak určitou finanční suverenitu, která umocňuje jejich územní nezávislost na státě.

V oblasti nakládání s veřejnými prostředky má obec svá specifika. V souladu s platnou legislativou zabezpečuje chod vlastního hospodaření, a to z vlastních zdrojů, dále zabezpečuje výkon státní správy, který je financován ze státního rozpočtu, a v neposlední řadě vystupuje jako správce poplatků, mající daňový charakter.

3.1 Rozpočet

Rozpočet obce představuje základní nástroj finančního řízení obce, který umožňuje realizovat regionální politiku, podílí se na prosazování preferencí a cíl volebních programů a současně slouží jako kontrolní nástroj jednotlivých finančních toků.

Je nedílnou součástí Rozpočtové soustavy ČR, a tak musí respektovat rozpočtová pravidla ČR (stanovená zákony: o rozpočtových pravidlech republiky č. 218/2000, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní č. 243/2000 Sb.).

3.1.1 Struktura rozpočtu

Rozpočet je sestavován v rámci podle tzv. rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí ČR vyhláškou. Umožňuje rozlišení rozpočtu na běžný a kapitálový. Oba se sestavují jako bilance běžných/kapitálových příjmů a běžných/kapitálových výdajů. V případě běžného rozpočtu se jedná o pravidelně opakující se transakce. Kapitálový rozpočet je investičního charakteru. (podrobná struktura - viz příloha č. 1)
Rozpočtová skladba dále umožňuje analyzovat podrobně jednotlivé příjmy a výdaje (příslušné finanční operace), a to pomocí následujících tří základních hledisek:

- Kapitální (odpovědnostní) - vztahuje se především ke státnímu rozpočtu, vyjadřuje odpovědnost správců kapitol za hospodaření s rozpočtovými prostředky - pro obce a kraje je nepovinné,
- Druhové - představuje základní systém tří základních operací do tří základních okruhů :

PŘÍJMY (daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace)

VÝDAJE (běžné a kapitálové)

FINANCOVÁNÍ

Pro vzájemný vztah těchto okruhů platí:

PŘÍJMY a VÝDAJE = FINANCOVÁNÍ

- Odvětvové – vyjaduje úcel, je stanoven 6 skupin:
  - 1 - Zemědělství a lesní hospodářství
  - 2 - Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství
  - 3 - Služby pro obyvatelstvo
  - 4 - Sociální věci a politika zaměstnanosti
  - 5 - Bezpečnost státu a právní ochrana
  - 6 - Všeobecná veřejná správa a služby
- Konsolidace – zvláštní klasifikace transakcí probíhající uvnitř veřejných rozpočtů.

3.1.1.1 Struktura příjmů obcí

Základní struktura příjmů obce dle rozpočtové skladby představuje rozdělení na vlastní příjmy (tvorí v průměru okolo dvou třetin) a přijaté transfery.

Obec se považuje za vhodné, aby příjmy rozpočtů obcí byly dostatečně výnosné (z hlediska finanční soběstačnosti), do určité míry závislé na aktivitě obce, rovnoměrně rozloženy (z hlediska časového i prostorového) a především administrativně nenáročné na správu a výběr. (Peková, 2004)

Další kategorií je rozlišení příjmů na příjmy daňové a nedaňové, kapitálové a na dotace.

A. Daňové příjmy obcí

Daňové příjmy jsou rozhodujícím zdrojem příjmů obcí – na celkových příjmech se podílejí více než polovinou (v roce 2007 se jednalo o 55,7 % - viz graf 1). Klíčovou roli v této oblasti hraje zákon o rozpočtovém určení daní (č. 243/2000 Sb.), který určuje které daně a jaká jejich část plyne do státního rozpočtu, do rozpočtu krajů a obcí i je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). Jednotlivé podíly jsou uvedeny v příloze 2 – schéma rozdělení daní (bez SFDI).

V případě obcí zákon v současné době stanovuje následující podíly na jednotlivých daních:

1. Sdílené daně

- Daně z příjmů fyzických osob (DPFO) ze závislé činnosti:
  - podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu DPFO ze závislé činnosti,
  - podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu DPFO ze závislé činnosti podle potřeby zaměstnanců, kteří vykonávají práci v obci,
  - podíl na 21,4 % DPFO vybírané srážkou.
- Daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (OSV):
  - podíl na 21,4 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně OSV,
  - 30 % daně z příjmu OSV, které mají na území obce bydliště.
- Daně z příjmů právnických osob o podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu (bez daní placené obcemi a kraji).
- Výnos daně z přidané hodnoty o podíl na 21,4% z celostátního hrubého výnosu DPH.

2. Své daně

- Daně z nemovitosti o 100 %.
- Daně z příjmu právnických osob, pokud je poplatníkem sama obec o 100 %.

Při prozradlování podílů obcí na sdílených daních se vychází z procenta, které je stanoveno s ohledem na počet obyvatel obce, její velikostní kategorii a celkovou výměru.

Mezi daňové příjmy obcí jsou dále zařazeny poplatky, a to:

- místní - ukládají se za účelem zdanění i regulace určitých místních aktivit,
- správní - stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony ve správním řízení,
- poplatky a odvody z vybraných činností a služeb (především z oblasti fluvotního prostředí).

B. Neda ové p íjmy obcí

Neda ové p íjmy jsou d sledkem vyvíjení innosti obcí a jsou tedy obcí p ímo ovlivnitelné.

Mezi neda ové p íjmy jsou zahrnovány:

- p íjmy z vlastní innosti,
- výnosy z pronájmu majetku,
- p íjmy z úrok , dividendy, kurzové zisky,
- p íjaté sankce a vratky transfer ,
- p íjmy z prodeje nekapitálového majetku,
- ostatní (dary, vratky).

C. Kapitálové p íjmy obcí

Kapitálové p íjmy mají jednorázový charakter a zpravidla se pravideln neopakují.

Pat í mezi n p íjmy:

- z prodeje kapitálového majetku,
- z prodeje akcií a majetkových podíl .

D. P íjaté transfery

Jedná se o nenávratné dotace, jejich cílem je obecná podpora obce (regionu) a specifických inností, například v rámci výkonu p enesené p sobnosti. P edstavují druhou nejvýznamn jí složku p íjm obcí.

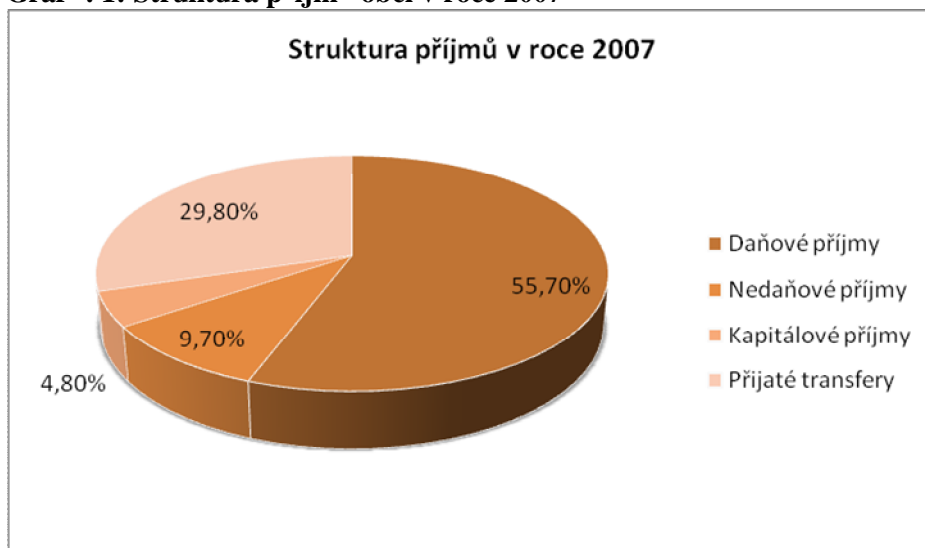
Jsou poskytovány ze státního rozpo tu, fond Evropské unie, ze státních fond a Národního fondu nebo od kraj , a to jako ú elové (specifické) nebo jako neú elové. Obec je pouflívá bu na financování b flných pot eb ó tzv. b flné dotace, nebo je investuje do dlouhodobých pot eb ó tzv. kapitálové dotace.

Tab. . 1: Vývoj p řijm ů obcí a DSO v letech 2004-2007 (mil. K)

	2004	2005	2006	2007
I. Da ůvé p řijmy	116 126,3	128 910,0	130 673,1	141 349,8
DP FO	34 415,1	36 469,1	33 966,9	36 924,6
DP PO	30 585,1	32 997,9	34 276,9	38 128,5
DPH	36 227,5	43 199,3	45 613,2	48 307,9
Poplatky	9 971,9	11 270,8	11 828,0	13 020,9
Da ů z nemovitosti	4 919,4	4 966,1	4 974,0	4 962,4
II. Neda ůvé p řijmy	23 446,9	22 951,6	23 504,5	24 680,4
III. Kapitálové p řijmy	11 122,5	13 467,9	16 012,1	12 252,6
Vlastní p řijmy	150 695,7	165 329,5	170 189,7	178 282,8
IV.P řijaté transfery	97 778,6	63 226,2	75 419,1	75 701,4
Neinvesti ní	78 220,0	45 279,4	49 817,4	54 957,5
Investi ní	19 558,6	17 946,8	25 601,7	20 743,9
P řijmy celkem	248 474,1	228 547,8	245 605,8	253 984,4

Zdroj: Ministerstvo financí R, státní záv ěre ný ú et

Graf . 1: Struktura p řijm ů obcí v roce 2007

Zdroj: Ministerstvo financí R, státní záv ěre ný ú et

3.1.1.2 Struktura výdaj ů obcí

J. Kin-t definuje výdaje jako ve-keré nenávratné platby na b řlné i kapitálové ú ely, op tované i neop tované, a poskytované návratné platby (p řijky) za ú elem rozpo tové politiky (Kin-t, 2004).

Rozpočtová skladba rozlišuje:

▪ Běžné výdaje:

- Neinvestiční nákupy - rozpočtové výdaje za zboží a služby neinvest. povahy:
  - platby za provedenou práci,
  - povinné pojistné placené zaměstnavatelem,
  - nákup zboží a služeb,
  - úroky, kurzovní ztráty,
  - poskytnuté zálohy a výdaje související s neinvest. nákupy.
- Neinvestiční transfery - rozpočtové výdaje na neinvest. účely charakteru dotací, příspěvků a dávek:
  - neinvest. transfery podnikům a obcím prospěšným organizacím,
  - neinvest. transfery a náklady které další platby rozpočtu,
  - neinvest. transfery vlastním fondům,
  - neinvest. transfery do zahraničí.
- Neinvestiční příspěvky - návratně poskytované prostředky jiným subjektům na neinvest. účely (ve stejném měřítku jako neinvest. transfery).

▪ Kapitálové výdaje:

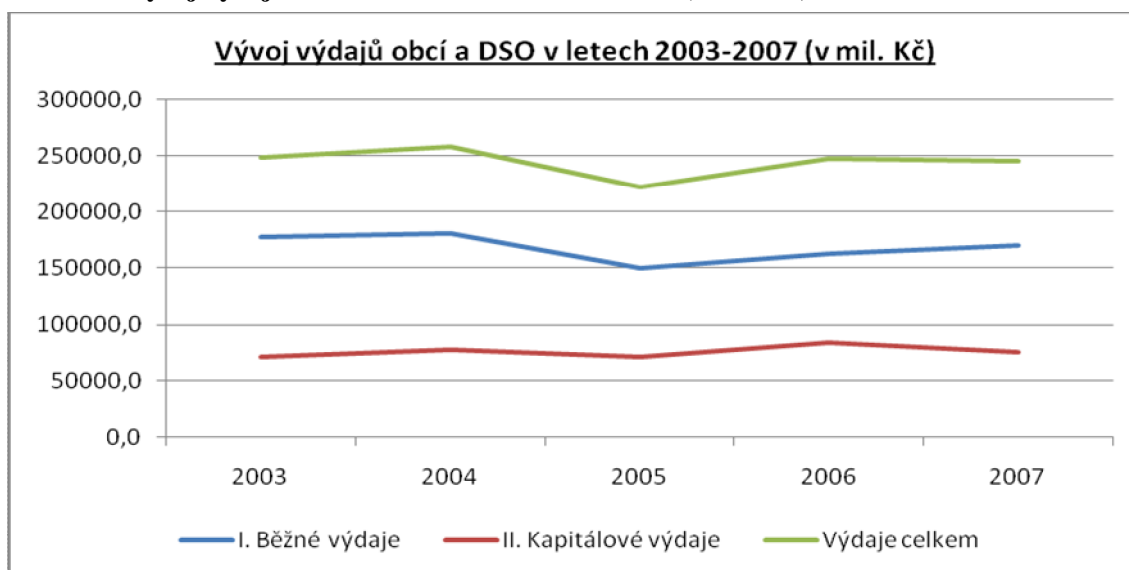
- Investiční nákupy - rozpočtové výdaje na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, akcií a majetkových účastí.
- Investiční transfery - rozpočtové výdaje charakteru dotací a příspěvků na investiční účely.
- Investiční příspěvky - návratně poskytované prostředky jiným subjektům na investiční účely.

Tab. 2: Vývoj výdajů obcí a DSO v letech 2003-2007 (mil. Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007
I. Běžné výdaje	177 000,7	180 360,9	149 654,8	162 646,3	170 127,6
II. Kapitálové výdaje	71 542,8	77 893,4	72 053,3	84 710,5	75 533,5
Výdaje celkem	248 543,5	258 254,3	221 708,1	247 356,8	245 661,1

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, státní závěrečný účet

Graf . 2: Vývoj výdaj obcí a DSO v letech 2003 ó 2007 (v mil. K)

Zdroj: Ministerstvo financí R, státní záv re ný ú et

Z pohledu rozpo tového plánování je dále d ležit é len ní na výdaje plánovatelné a neplánovatelné.

3.1.2 Rozpo tový proces

Sestavování územního rozpo tu a následné hospoda ní dle n ho v pr b hu rozpo tového období je uloženo zákonem. Celý rozpo tový proces se skládá z n kolika na sebe navazujících fází, jejichfl pr b h je ízen zákonem . 250/2000 Sb., o rozpo tovéch pravidlech územních rozpo t , v platném zn ní, a svým rozsahem p ekra uje klasické rozpo tové období (zahrnuje dobu 1,5 ó 2 roky).

Etapy rozpo tového procesu:

- 1) **P íprava a tvorba rozpo tu** ó jedná se o nejsložit j-í etapu procesu, na které stojí budoucí úsp -né i neúsp -né hospoda ní obce. Rozpo et se zpracovává v t íd ní podle rozpo tové skladby stanovené vyhlá-kou Ministerstva financí R. P í zpracování je nutné vycházet z rozpo tového výhledu. Jako dal-í podklad slouží vývoj p íjm a výdaj obce v p edcházejícím roce, údaje státního rozpo tu udávající vztahy k rozpo tu obcí i kraj a v neposlední ad cíle, zám ry a pot eby doty né obce a jejich ob an . P í stanovení p íjm zde hraje významnou roli predikce da ových p íjm pro následující rok.

- 2) **Projednáání a schválení rozpo tu** ó obec má ze zákona povinnost vhodným zp sobem zve ejnit návrh rozpo tu po dobu nejmén 15 dní p ed jeho schválením zastupitelstvem, aby se k n mu mohli vyjád it ob ané a p ípadn vznést p ípomínky. V p ípad neschválení rozpo tu obec v následujícím roce hospoda í dle rozpo tového provizoria.
- 3) **Realizace rozpo tu** ó jedná se o hospoda ení podle schváleného rozpo tu b hem rozpo tového roku. V p ípad zm n na stranách p íjm í výdaj jsou sestavována rozpo tová opat ení.
- 4) **Pr b fná kontrola a hodnocení skute ného pln ní rozpo tu** - jedná se o kontrolu pln ní obecního rozpo tu výkonnými i volenými orgány a sou asn í ob any.
- 5) **Sestavení záv re ného ú tu, jeho projednáání a schválení** ó nejpozd ji do 6 m síc po ukon ení rozpo tového období musí obec sestavit záv re ný ú et, který poskytuje celkový pohled na hospoda ení v minulém roce, a to v porovnání schválený a upravený rozpo et a skute nost. Jeho sou ástí je dále vy íslení výsledku hospoda ení, v etn financování, a zpráva o výsledku p ezkoumání hospoda ení, o které je obec povinna pohládat p íslu-ný krajský ú ad í auditora. Projednáání záv re ného ú tu je v kompetenci zastupitelstva obce, musí být uskute n no na jeho ve ejném zasedání nejpozd ji do 30. ervna. P ed tímto úkonem je obec povinna návrh záv re ného ú tu op t minimáln 15 dní p edem zve ejnit a umofnit tak ob an m se k n mu vyjád it.

3.2 Mimorozpo tové fondy

Mimorozpo tové fondy jsou sou ástí finan ního systému územní samosprávy. Jedná se o decentralizované mimorozpo tové pen fní fondy, které mohou být ú elové í neú elové. Jejich zám rem je zajistit dlouhodobou stabilitu financování ur íté budoucí pot eby prost ednictvím vymezených ve ejných výdaj . Zákon . 250/2000 Sb., o rozpo tovéch pravidlech územních rozpo t stanovuje, že zdrojem pen fních fond územního samosprávného celku mohou být zejména:

- p ebytky hospoda ení z minulých let,
- p íjmy b fného roku, které nejsou ur eny k vyuffití v b fném roce,
- p evody prost edk z rozpo tu b hem roku do ú elových pen fních fond .

3.3 Rozpočtový výhled

Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů č. 250/2000 Sb. je rozpočtový výhled pomocným nástrojem územního samosprávného celku sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných zájmů. U dlouhodobých závazků se uvádí jejich dopady na hospodaření územního samosprávného celku po celou dobu trvání závazku.

3.4 Plán pokladničního plnění

Tento nástroj je využíván v oblasti krátkodobého plánování příjmů a výdajů s cílem zajistit likviditu obce v průběhu rozpočtového roku. Je založen na monitoringu stavu příjmů a výdajů na bankovním účtu a v případě nedostatku finančních prostředků musí obec v případě krátkodobou potřebou, v opačné situaci se vytváří prostor pro investice.

3.5 Kontrola rozpočtového hospodaření

Kontrola představuje jednu z nejdůležitějších činností pro zajištění plynulého hospodaření obcí v rámci celého rozpočtového roku.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, definuje kontrolu takto:

Územní samosprávné celky a svazky obcí uskuteční své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a provádí pravidelnou, systematickou a úplnou kontrolu svého hospodaření a hospodaření jimi řízených a založených právnických osob.

Hospodaření obcí podléhá dvojí kontrole – vnitřní a vnější. Vnitřní kontrola je prováděna přímo obcí prostřednictvím vlastních orgánů (např. zastupitelstvo) či interním auditorem. Vnější kontrola je pak zabezpečována několika subjekty – jednak místními finančními úřady (kontrola plateb, které jsou příjmem státního

rozpočtu, použití dotací apod.), Ministerstvem financí ČR, krajskými úřady (přezkoumání hospodaření dle zák. č. 420/2004 Sb., přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí), popřípadě auditorem (pokud se obec rozhodne zadat přezkoumání hospodaření auditorovi).

Specifickým typem kontroly obce je finanční kontrola uložena zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, která je přímo součástí systému finančního řízení obce.

4. Majetek obce a hospodaření s majetkem

4.1 Význam majetku

Vlastnictví majetku patří mezi základní atributy samosprávy a je akcentováno jak v Ústavě ČR, tak i v zákonech o obcích a o krajích. (Rektorík, Těle-ovský, 2002)

Obci je na jedné straně svěřeno právo s ním disponovat, užívat jej a brát z něj užitek, na straně druhé má však povinnost o něj co nejlépe pečovat, tzn. udržovat jej a rozvíjet.

Majetek obce je nezbytným předpokladem nejen pro vlastní výkon samosprávy, ale také představuje významný nástroj místní a regionální politiky. Jeho prostřednictvím lze ovlivňovat ekonomický a sociální rozvoj daného území a společnosti. Dále je používán k veřejně prospěšným účelům, jako zabezpečení veřejných statků, podílí se na rozvoji podnikatelské činnosti obce a lze jím ručit v případě získávání úvěrů nebo emisí komunálních obligací.

4.2 Struktura majetku

Majetek obcí lze členit z několika hledisek. Z pohledu účelů rozdělíme:

- Dlouhodobý majetek:
  - dlouhodobý hmotný majetek, tzn. nemovitosti, movité věci, soubory movitých věcí, drobný dlouhodobý majetek,
  - dlouhodobý nehmotný majetek,
  - dlouhodobý finanční majetek.

- Krátkodobý majetek (ob finá aktiva):
  - zásoby,
  - pen ůní prost edky v hotovosti,
  - krátkodobý finan ní majetek,
  - pohledávky z obchodního styku,
  - p echodná aktiva.

4.3 Nakládání s majetkem

Spravování majetku se obecn ě považuje za jednu z nejd ležit ějších aktivit, kterou územní samosprávné celky vykonávají v rámci své samostatné p sobnosti.

Samotné hospoda ení s majetkem obcí je úzce propojeno s rozpo tem a ú etnictvím - majetek je jedním ze zdroj ě p ůjm a zároveň m ě p edstavovat i výhodnou investici.

Obec m ě vynakládat následující aktivity p iná-ějící prosp ch:

- pronajímat a prodávat sv ěj majetek,
- vkládat majetek do zakládaných právnických osob,
- sv ōvat majetek sv ěm z izovaným p ísp ěvkovým organizacím,
- vkládat majetek do dobrovolných svazk ě obcí.

Každá obec má své specifické postavení a pot eby a odtud by se m ě la odvíjet i struktura jejího majetku, celkový rozsah a kvalita, aby v ědy byla schopna zabezpe ovat své zákonné povinnosti i pot eby svého obyvatelstva.

5. Analýza metod pro stanovení bonity obcí

Pojem bonita obcí se uplat ůje ěsto alternativn ě k pojmu rating obcí, který je spojován p edev ěm se schopností obcí splácet dluh. V ěir ěm slova smyslu se jedná o souhrn vlastností vypovídající o charakteru p ůladavk ě kladených na obec.

Bonita obce je tvo ena zejména t ěmito pro obec významnými aspekty:

- hospoda ením obce dle rozpo tu,
- majetkem obce,
- rozvojovými podmínkami obce (Halásek, Pilný, Tománek, 2002).

Pro hodnocení bonity obce se v současné době nabízí několik metod. Protože cíl této práce zahrnuje hodnocení hospodaření, podrobněji rozeberu metodu zaměřující se na finanční analýzu hospodaření - metodu šUS Research.

5.1 Metoda US Research

Metoda US RESEARCH představuje finanční analýzu hospodaření obce, která má své uplatnění i v samotném řízení a především v oblasti krátkodobého a střednědobého plánování a současně i v vytváření strategických záměrů.

Hodnocenými oblastmi jsou příjmy, výdaje, čisté výsledky, plnění rozpočtu, relativní růst, likvidita a zadluženost. Jako podklad pro získání dat slouží výkazy Fin 1-12 a rozvaha.

5.1.1 Příjmy a ukazatelé příjmů

V oblasti příjmů je analýza zaměřena na opakující se příjmy, které obci pravidelně přináší finanční zdroje. Jedná se tedy o příjmy daňové, neinvestiční a přijaté dotace ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu a část příjmů nedaňových (příjmy z vlastní činnosti, odvody z bytů organizací s právním vztahem, příjmy z pronájmu a příjmů z úroků a realizace finančního majetku).

Rozhodování obcí v oblasti opakujících se příjmů je však omezené státem, nebo stanovuje podíly obcí na sdílených daních a výši přidělovaných dotací a právo tyto dvě položky tvoří převážnou většinu opakujících se příjmů.

Hodnotící ukazatelé příjmů :

- opakující se příjmy / celkové příjmy,
- příjmy ze státních daní / opakující se příjmy,
- státní provozní dotace / opakující se příjmy,
- místní příjmy / opakující se příjmy,
- příjmy z prodeje majetku / celkové příjmy.

Při posuzování výsledků uvedených ukazatelů se sleduje, zda příjmy v časové řadě více let rostou a dále ve kterých kategoriích. Jejich růst totiž obci umožní zvyšovat rozsah a úroveň poskytovaných služeb.

5.1.2 Výdaje a ukazatelé výdaj

Tento okruh analyzuje výdaje v rozdělení dle rozpočtové skladby, tedy provozní (běžné) a investiční (kapitálové).

Rozhodování o výdajích, pomineme-li úřadové dotace, je plně v kompetenci obce. Posuzování výdajů - jejich výše a růst - však není jednoduché. Každá obec má jinou úroveň infrastruktury, liší se rozsahem poskytovaných služeb v oblasti sociální, kultury a sportu, a tedy i potřeby investic a výše provozních výdajů se různí.

Při sestavování rozpočtu je doporučováno, aby provozní výdaje byly kryty opakujícími se příjmy. Případný provozní přebytek je možné zahrnout do kapitálového rozpočtu na investice.

Hodnotící ukazatelé výdaj :

- celkové výdaje / počet obyvatel,
- provozní výdaje / počet obyvatel,
- provozní výdaje / celkové výdaje,
- investiční výdaje / celkové výdaje,
- výdaje obce a jejích org. složek / provozní výdaje,
- příspěvky příspěvkovým organizacím / provozní výdaje,
- dotace ostatním organizacím / provozní výdaje.

Uvedení ukazatelů má relativní významnost provozních výdajů, a to oproti výdajům investičním, dále vzhledem k jednotlivým složkám a také v porovnání na jednoho obyvatele. Při hodnocení se i v tomto případě sleduje růst výdajů v průběhu několika let.

5.1.3 Ukazatelé istých výsledk

Ukazatelé istých výsledk se adí mezi nejzákladn j-í. istý provozní výsledek p edstavuje rozdíl mezi opakujícími se p íjmy a provozními výdaji. V p ípad , fle jsou p íjmy vy-í, jedná se o provozní p ebytek, který p edstavuje zdroj pro financování nových pot eb obce.

Hodnotící ukazatelé:

- celkové výdaje / celkové p íjmy,
- provozní výdaje / opakující se p íjmy,
- provozní p ebytek / p íjmy ze státních daní,
- provozní p ebytek / provozní dotace.

Výsledné hodnoty sledují trendy v istých provozních výsledcích a dále pak závislost výsledk na r zných zdrojích opakujících se p íjm .

5.1.4 Ukazatelé pln ní rozpo tu

Ukazatelé pln ní rozpo tu hodnotí jednak reálnost sestaveného rozpo tu obce p ed za átkem hospodá ského roku, tedy správné odhadnutí vý-e p íjm a k nim stanovené výdaje, jednak následné pln ní rozpo tu v pr b hu roku.

V pr b hu rozpo tového roku v-ak dochází k mnoha asto nep edvídatelným skute nostem, na které obec musí rychle reagovat, a dochází tak k neplánovaným zm nám ve vý-i výdaj i p íjm . Ty jsou následn e-ny úpravou rozpo tu prost ednictvím jednotlivých rozpo tovéch opat ení.

Hodnotící ukazatelé:

- p íjmy celkem skute né / p íjmy celkem p vodního rozpo tu,
- opakující se p íjmy skute né / opakující se p íjmy p vodního rozpo tu,
- výdaje celkem skute né / výdaje celkem p vodního rozpo tu,
- provozní výdaje skute né / provozní výdaje p vodního rozpo tu,
- investí ní výdaje skute né / investí ní výdaje p vodního rozpo tu.

Hodnoty nad 100 % v případě příjmů jsou příznivé a vypovídají o tom, že skutečné příjmy jsou vyšší než rozpočované. V případě výdajů se jedná o nepříznivý jev a překročení naplánovaných výdajů.

5.1.5 Ukazatelé relativního růstu

Ukazatelé relativního růstu sledují vztahy mezi změnami příjmů a výdajů v průběhu několika let - porovnávají vzájemnou rychlost růstu. Všeobecně zde platí zásada, že rychle rostoucí výdaje směřují k deficitu (pokud je snížen růst příjmů), oproti tomu rychlejší růst příjmů vytváří budoucí přebytek.

Hodnotící ukazatelé:

- růst změn na opakujících se příjmech / růst změn na celkových příjmech,
- růst změn na provozních výdajích / růst změn na opakujících se příjmech,
- růst změn na dotacích organizacím / růst změn na provozních výdajích.

5.1.6 Likvidita a ukazatelé likvidity

Ukazatele likvidity vypovídají o charakteru a výši zdrojů, které má obec okamžitě k dispozici na úhradu svých existujících závazků včetně dluhové služby. V praxi je však možnost použití výsledků ukazatelů omezená, a to vzhledem k pozdějšímu zatížením příjmů a výdajů.

Hodnotící ukazatelé:

- krátkodobé závazky / opakující se příjmy,
- krátkodobá aktiva / krátkodobá pasiva,
- celkový přebytek / opakující se příjmy.

5.1.7 Ukazatelé nesplaceného dluhu a dluhové služby

Ukazatel nesplaceného dluhu vypovídá o velikosti dlouhodobých závazků v poměru k hodnotě aktiv ve vlastnictví obce a v poměru k počtu obyvatel.

Analýza dluhové služby se zabývá podílem opakujících se příjmů potřebných k úhradě ročních splátek úroků a umořování jistiny. Čím nižší % dluhové služby v poměru k opakujícím se příjmům a běžným aktivům, tím lépe.

Hodnotící ukazatelé:

- dlouhodobý dluh / celková aktiva,
- dlouhodobý dluh / počet obyvatel,
- celková roční dluhová služba / opakující se příjmy,
- celková roční dluhová služba / peněžní prostředky a krátkodobá finanční aktiva.

(Halásek, Pilný, Tománek, 2002)

Metodika

Metodika popisuje použité metody k dosažení cíl práce:

- analýza princip finančního řízení municipalit a hodnocení jejich hospodaření

Oba uvedené cíle rozebírá po teoretické stránce úvodní literární část. Hlavními zpracovanými zdroji byly knihy Urování bonity obcí (Halásek, Pilný, Tománek, 2002), Hospodaření a finance územní samosprávy (Peková, 2004) a Rozpočtová skladba v roce 2004 (Kinč, 2004).

Praktická část je zaměřena především na druhý cíl – hodnocení hospodaření. Je aplikována na obec s rozdílenou působností, město Milevsko, která se nachází v Jihozápadním kraji a patří do kategorie obcí s počtem obyvatel do 10 000.

První dvě kapitoly se věnují všeobecné charakteristice regionu a organizačnímu zázemí obce pro zajištění úkolů ve veřejné správě.

Třetí kapitola je zaměřena na aspekty finančního hospodaření města (na výsledky hospodaření v oblasti hlavní činnosti a hospodářské činnosti, zdroje příjmů, výdajové okruhy, finanční toky mezi veřejnými rozpočty, otázku zadluženosti) a na hospodaření s majetkem ve sledovaném období 2003 až 2007.

Čtvrtá kapitola se zabývá analýzou hospodaření města v období 2003 - 2007 aplikováním metody US Research v souladu s metodikou uvedenou v knize Urování bonity obcí (Halásek, Pilný, Tománek, 2002).

Data pro sestavení analýzy jsem získala na Finančním odboru Města Milevsko, webových stránkách města Milevska a z webových stránek českého statistického úřadu.

6. Charakteristika vybraného územního samosprávného celku a analýza jeho hospodaření

6.1 Profil města Milevska a milevského regionu

Tab. . 3: Základní údaje o městě Milevsku

UKAZATEL	HODNOTA UKAZATELE
První písemná zpráva (rok)	1183
Nadmořská výška (m.n.m.)	461
Katastrální plocha (ha)	4 229,84
Počet katastrů	6
Počet územních technických jednotek (UTJ)	6
Počet částí obce (CO)	6
Rozloha (km ²)	42,30
Počet obyvatel	9 220
Počet obyvatelů správního obvodu	18 987
Hustota obyvatelstva	217,98

Zdroj: Český statistický úřad, Krajská správa České Budějovice, údaje k 31.12.2005

Milevský region se rozprostírá na severním okraji Jiho českého kraje. Samotné město je vzdáleno zhruba 60 km od českých Budějovic, 25 km od Písku a 20 km od Tábora.

Povrch je tvořen mírně vlnitou vrchovinou, nadmořská výška se pohybuje mezi 410 a 700 metry.

Klimaticky patří region do oblasti mírně teplé a mírně vlhké, drsnější zimou vrchovinového typu. Oblast spadá do povodí Vltavy, do níž je odvodován jednak sítí menších říek (Hrejkovický potok, Jetický potok), jednak prostřednictvím Lufnice a jejích přítoků (Smutná, Bílinský potok).

Pro území jsou typické zalesněné vrcholy kopců a bohaté smíšené lesní porosty na svazích hlubokých údolí. Lesní plochy jsou rozloženy nerovnoměrně, souvislé lesní komplexy jsou převážně na západní straně regionu. Lesy zaujímají 31 % celkové plochy oblasti. Téměř 60 % území bylo v průběhu vývoje přeměněno na zemědělskou půdu. Vcelku nevhodnější částí regionu je kaonovitě vltavské údolí, kde také dochází k nejintenzivnějšímu vyuffívání krajiny pro cestovní ruch. Oblast je dobře přístupná po silnicích (zvl. č. 19 a 33) a po železniční trati č. 201 (Tábor - Račice).¹

Z oblasti kulturních památek se region může pyšnit mnoha památkami, z nichž nejvýznamnějšími jsou milevský klášter a poutní kostel v Sepekově. Celé území je vhodné pro různé výlety a cykloturistiku.

6.2 Veřejná správa

Město Milevsko je obcí s rozšířenou působností. Správní obvod, ve kterém vykonává svou působnost, je stanoven vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 a je vymezen územím obcí Bernartice, Borovany, Bofetice, Branice, Hrazany, Hrejkovice, Chýčky, Jetice, Jickovice, Kostelec nad Vltavou, Kováňov, Křižanov, Kulešovice, Květov, Milevsko, Okrouhlá, Osek, Pebořov, Pečetice, Sepekov, Stehlovice, Veselíčko, Vlksice, Zbelítov, Zbýtky a Zhoř.

---

¹ Zdroj: http://www.sdruzeni-milevsko.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=26386&id_org=500034

V oblasti samostatné p sobnosti je m sto Milevsko ízeno 21 lenným zastupitelstvem. Jakofito nejvy—í orgán samosprávy si ze svého st edu zvolilo v roce 2006 starostu, 2 místostarosty a sedmi lennou radu m sta, která je v oblasti samosprávy výkonným orgánem a v oblasti p enesené p sobnosti m fle rozhodovat pouze stanoví-li tak zákon.

Zastupitelstvo m sta Milevska má ustanoveny tyto výbory:

- finan ní,
- kontrolní,
- pro kolství,
- pro kulturu.

Rad m sta Milevska napomáhají v innosti tyto komise:

- bytová,
- energetická,
- dopravní,
- investí ní,
- pro místní ásti,
- sociální,
- sportovní,
- flivotního prost edí,
- pro regionální rozvoj,
- mediální.

Dal-ím orgánem m sta je m stský ú ad, který je tvo en starostou, 2 místostarosty a zam stnanci m sta za azenými do ú adu. M stský ú ad plní úkoly jak v samostatné, tak i v p enesené p sobnosti.

len ní m stského ú adu:

- kancelá starosty,
- útvar tajemníka,
- odbor vnit ních v cí,
- odbor finan ní,
- odbor sociálních v cí,

- odbor investic a správy majetku,
- odbor životního prostředí,
- odbor firenostenský,
- odbor dopravy,
- odbor regionálního rozvoje.

Jako orgán obce má msto dále zřízenou mstskou policii.

Právnícké osoby, organizace a organizační složky založené, zřízené a spravované mstem Milevskem, a to za účelem plnění svých úkolů, zejména k hospodáskému využíování svého majetku a k zabezpečení veřejných prospšných inností:

Tab. .4: Pehled organizací msta

Forma	Organizace
PÍSPVKOVÉ ORGANIZACE	Matešská –kola Sluníko
	Matešská –kola Kytíka
	Matešská –kola Klubíko
	Matešská –kola Pastelka
	Základní –kola J. A. Komenského
	Základní –kola T. G. Masaryka
	Sociální služby Msta Milevska
	Milevské muzeum
	Dm kultury Milevsko
	Mstská knihovna Milevsko
OBECNÍ PROSPŠNÁ SPOLEČNOST	Milevský kraj, o.p.s.
OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	Služby Msta Milevska, spol. s r.o.
	SPOS Milevsko s.r.o.
ORGANIZAČNÍ SLOŽKY	Kino Milevsko
	Místní knihovna Dmýtice
	Místní knihovna Velká
	Jednotka sboru dobrovolných hasičů msta Milevska ó Milevsko
	Jednotka sboru dobrovolných hasičů msta Milevska ó Velká
	Jednotka sboru dobrovolných hasičů msta Milevska ó Dmýtice
	Jednotka sboru dobrovolných hasičů msta Milevska ó Nflovice
	Jednotka sboru dobrovolných hasičů msta Milevska ó Milevsko

Zdroj: www.milevsko-mesto.cz

6.3 Finan ní hospoda ení obce

Hospoda ení m sta Milevska je rozd leno na dv vzájemn propojené ásti ó hlavní innost a hospodá ská (podnikatelská) innost.

P edm tem hospodá ské innosti je oblast nakládání s m stským majetkem - zahrnuje výnosy z jeho pronájmu, prodeje a náklady související s jeho údrfbou. V pr b hu roku se ídí finan ním plánem, který je schvalován sou asn s rozpo tem m sta. Výsledný hospodá ský výsledek (zisk/ztráta) je následn promítnut v rozvaze m sta Milevska. Hlavní innost jako taková pak souvisí se zabezpe ováním samosprávy a státní správy a hospoda í dle schváleného rozpo tu.

6.3.1 Hlavní innost

Celkový objem rozpo tu m sta je každým rokem významn ovlivn n vý-í p íjatých transfer , a jífl investí ního í neinvestí ního charakteru, z jiných rozpo t .

V roce 2003 se m sto Milevsko stalo obcí s roz-í enou p sobností a tato skute nost zasáhla jak oblast p íjmovou (p edev-ím neinvest. transfery ó nap . p ísp vek na výkon státní správy), tak i výdajovou (b flné výdaje ó vy-í rozsah výkonu státní správy).

V letech 2003 a 2004 do-lo v oblasti transfer k významnému zvý-ení zejména díky dotacím na p ímé výdaje ve -kolství (r. 2003 34 964,00 tis. K , r. 2004 37 241,00 tis. K), ty v-ak rozpo tem m sta pouze pro-ly dál do rozpo t z ízených -kolských p ísp vkových organizací prost ednictvím b flných výdaj m sta. V roce 2006 bylo m sto naopak úsp -né zase v oblasti získávání investí ních dotací (37 693,6 tis. K).

Nár st transfer v roce 2007 pak zp sobila ú elová dotace na výplatu p ísp vku na sociální pé í (41 133,00 tis. K).

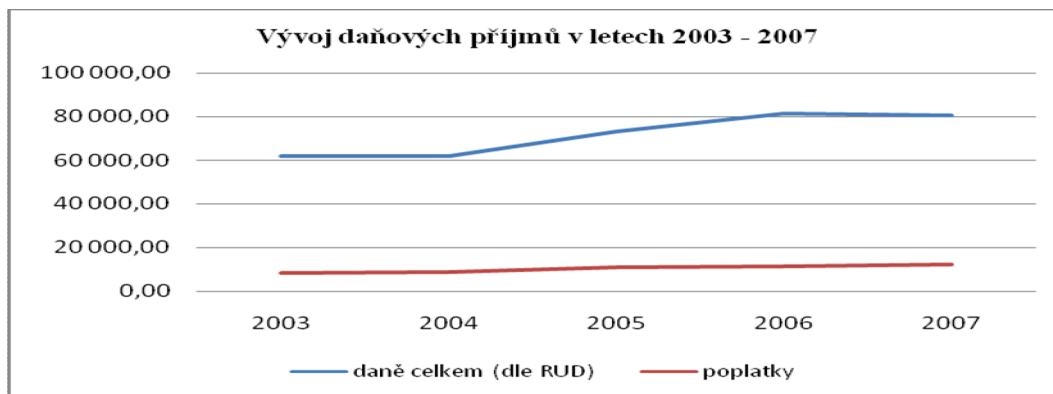
Vedle transfer jsou rozhodujícím p íjmem p íjmy da ové (viz tabuka . 5). Podstatnou ást tvo í p íjmy z daní, které m sto inkasuje dle ustanovení zákona . 243/2000 Sb., o rozpo tové m ur ení daní - významný podíl zde tvo í p íjmy z DPH ó v roce 2007 se jednalo o 28 % v-ech da ových p íjm .

Tab. .5: Srovnání daňových příjmů v letech 2003 - 2007 (v tis. Kč)

	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007
DP fyz. osob ze závislé innosti	12 506,94	13 669,45	14 359,91	14 320,95	16 000,50
DP fyz. osob ze sam. výd le né innosti	11 043,13	7 643,26	13 459,21	17 289,71	12 445,41
DP fyz. osob z kapitál. výnos (srážková)	742,08	884,02	739,02	845,17	964,04
DP právnických osob	12 802,77	13 877,89	15 255,21	15 649,14	17 505,99
DP právnických osob za obce	2 001,67	1 535,12	1 475,60	4 355,26	3 285,36
Da z p idané hodnoty	19 289,20	20 448,76	24 009,93	25 262,09	26 517,49
Da z nemovitostí	3 561,21	3 828,77	3 723,85	3 690,10	3 689,36
Dan celkem (dle RUD)	61 946,99	61 887,27	73 022,73	81 412,40	80 408,14
POPLATKY:	8 143,91	8 513,01	10 647,21	11 227,89	12 073,18
z oblasti řívočního prost edí (133)	2 602,65	3 050,18	3 692,35	4 030,64	4 153,96
místní (134)	1 445,84	1 272,66	1 444,50	1 382,60	1 278,68
ostatní (135)	579,58	789,77	865,07	855,34	1 145,31
správní (136)	3 515,84	3 400,40	4 645,29	4 959,31	5 495,24
Da ůvé p íjmy celkem	70 090,90	70 400,28	83 669,94	92 640,29	92 481,32

Zdroj: www.milevsko-mesto.cz

Graf .3: Vývoj daňových příjmů v letech 2003 - 2007 (v tis. Kč)

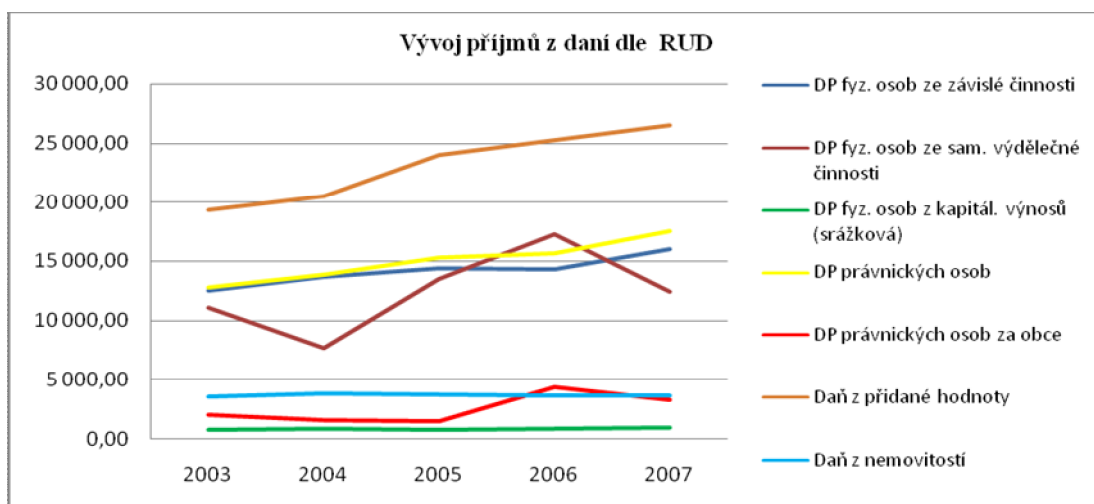

Zdroj: vlastní zpracování na základ údaj z www.milevsko-mesto.cz

Jak je patrné z grafu . 3 vý-e p íjm ů z daní dle RUD má v rozmezí let 2004 ó 2006 rostoucí charakter. P í iny následného poklesu v roce 2007 vysv tluje graf . 4, který znázor uje vývoj díl ích daní v rámci RUD ó k výraznému snížení do-lo u dan ů z p íjm ů fyzických osob ze samostatné výd le né innosti (pokles o 28 %) a dále pak u dan ů z p íjm ů právnických osob za obec (pokles o 25 %).

Vý-e poplatk ů má v celém sledovaném období rostoucí charakter, a to p edev-ím díky správním poplatk ů m a poplatk ů m z oblasti řívočního prost edí.

Graf . 4: Vývoj p řijm ů z daní dle RUD v letech 2003 - 2007 (v tis. K)

Zdroj: vlastní zpracování na základ ě údaj ů z www.milevsko-mesto.cz

Oblast výdaj ů je nejvíce zatížena výdaji z odv ů tví šSlužby pro obyvatelstvo (zahrnující vzd ěláně, kulturu, t lovýchovu a zájmovou ěinnost, zdravotnictví, bydlení a bytové hospodá řství, ochranu řivotního prost ědí), šSociální v ěci a politika zam řtanosti (šV-eobecná ve řejná řpráva (blěíře uvedeno v tabulce . 6)

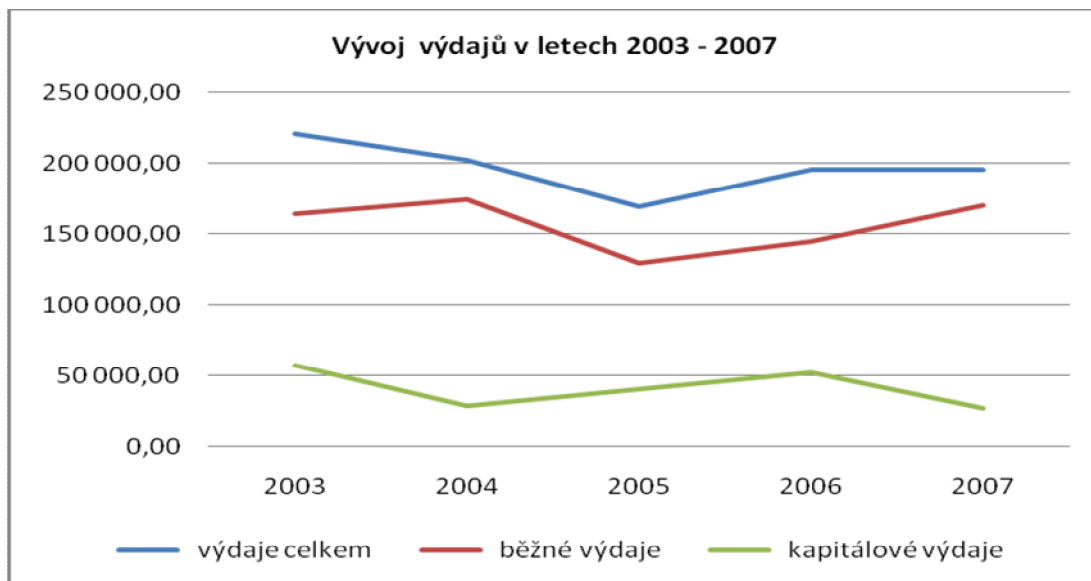
Vývoj výdaj ů v ělen ěně b řfěně a kapitálově v období 2003 - 2007 znázor ůje graf . 5.

Tab. . 6: Struktura výdaj ů dle odv ů tví v letech 2003 - 2007 (v tis. K)

odv ů tvě	2003	2004	2005	2006	2007
1 - Zem ěd ěství a řesní hospodá řství	1 114,28	1 730,90	2 073,30	2 139,19	2 309,99
2 - Pr ěmyslová a ostatně odv ů tvě hospodá řství	13 118,76	13 344,95	12 301,63	15 953,39	10 676,92
3 - Služby pro obyvatelstvo	89 078,98	88 230,57	75 540,48	88 688,14	74 423,91
4 - Sociálně v ěci a politika zam řtanosti	65 942,44	44 209,43	31 800,88	35 590,18	55 370,00
5 - Bezpe řnost státu a řprávně ochrana	4 884,23	6 292,38	5 383,77	5 273,23	5 925,16
6 - V-eobecná ve řejná řpráva a řslužby	47 104,20	48 406,71	42 363,78	48 229,60	47 287,87
VÝDAJE CELKEM	221 242,89	202 214,94	169 463,84	195 873,73	195 993,85

Zdroj: vlastní zpracování na základ ě dat řFinan ěního odboru M ěstského ů řadu Milevsko

Graf . 5: Vývoj výdaj v letech 2003 - 2007 (v tis. K)

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.milevsko-mesto.cz

V roce 2003 i 2004 město hospodařilo se schodky, které byly kryty z finančních prostředků na bankovním účtu. Jejich příčinou bylo jednak krytí aktuálních potřeb občanů, realizace plánovaných investičních akcí (stavba Domu s pečovatelkou sloužbou) a dále pak i zvýšené výdaje v důsledku přeměny obce na obec s rozšířenou působností. Od roku 2005 je výsledkem hospodaření přebytek (viz tabulka . 7).

Pro finanční řízení každé obce je důležité disponovat dostatečným zstatkem peněžních prostředků na bankovních účtech, a to především z důvodu financování schválených investičních výdajů. Stav bankovního účtu města Milevska je uveden v tabulce . 7.

Tab. . 7: Srovnání výsledk hospoda ní m sta v letech 2003 - 2007 (v tis. K)

	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007
A.Hospoda ní b fného roku					
I.P íjmy celkem	214 044,22	183 596,20	170 028,87	208 526,45	203 310,96
t .1 - Da ové p íjmy	70 090,88	70 400,26	83 669,93	92 640,28	92 481,32
t .2 - Neda ové p íjmy	9 598,62	9 264,18	6 668,56	9 753,61	11 336,97
t .3 - Kapitálové p íjmy	2 561,76	591,63	12 300,15	515,42	50,00
t .4 - P íjaté transfery	131 792,95	103 340,14	67 390,24	105 617,14	99 442,68
II.Výdaje celkem	221 242,89	202 214,93	169 463,84	195 873,74	195 993,84
t .5 - B fné výdaje	164 110,24	173 938,98	129 445,10	144 163,98	169 750,97
t .6 - Kapitálové výdaje	57 132,65	28 275,95	40 018,74	51 709,75	26 242,86
III.Saldo p íjm a výdaj	-7 198,67	-18 618,73	+565,03	+12 652,72	+7 317,13
B.Financování					
Saldo p íjm a výdaj	-7 198,67	-18 618,73	+565,03	+12 652,72	+7 317,13
Dl. p íjaté p íj ené prost edky	+0,00	+0,00	+4 200,00	+8 500,00	+0,00
Uhrazené splátky dl. p íjat. p íjek	-2 212,00	-2 212,00	-5 112,00	-3 461,84	-2 540,00
Operace z pen íních ú t nemající charakter P a V	-3 403,82	+0,00	+0,00	+0,00	+0,00
Zm na stavu na bank. ú tech	-12 814,49	-20 830,73	-346,97	+17 690,88	+4 777,13
C.Stav na bank. ú tech rozpo tového hospoda ní					
Po áte ní stav k 1.1.	81 962,51	69 148,02	48 317,29	47 970,33	65 661,20
Zm na stavu (+/-)	-12 814,49	-20 830,73	-346,97	+17 690,88	+4 777,13
Stav na konci vykaz. období	69 148,02	48 317,29	47 970,33	65 661,20	70 438,33

Zdroj: www.milevsko-mesto.cz

V oblasti zadluženosti m sto vykazuje p íznivé výsledky. V letech 2000 - 2006 splácelo p íj ku od Státního fondu flivotního prost edí na intenzifikaci ístí ky odpadních vod (celkový objem p íj ky 15,46 mil.K) a v letech 2005 - 2006 byl erpán úv r na rekonstrukci domu kultury (objem úv ru 12,7 mil. K , splatnost v roce 2011).

Splátky úv r spole n s úroky ovliv ují ukazatel šdluhová slufbař - ukazatele, který je d leflitým kritériem pro finan ní hodnocení m sta, nap . p í podávání fládostí o dotace z jiných zdroj . Jeho hodnoty (viz tabulka . 7) v p ípad m sta Milevska jsou velmi p íznivé (jako p íjatelnou hranici stanovilo Ministerstvo financí R hodnotu do 30 %, a to ve své zpráv . 3 v roce 2004 pod .j. 124/54, Regulace zadluženosti obcí a kraj).

Tab. . 8: Dluhová slufba v letech 2003 - 2007 (údaje v %)

	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007
Ukazatel dluhové slufby m sta Milevska	1,24	2,01	3,99	2,57	2,30

Zdroj: www.milevsko-mesto.cz

6.3.2 Hospodářskáinnost

Přehled o výsledcích hospodářskéinnosti udává tabulka . 9. Příjmové ztráty v letech 2003 a 2005 byly jednak zvýšené provozní náklady oproti plánu a jednak změny v odpisech. Zisky dosažené v letech 2006 a 2007 jsou důsledkem především změny v odpisových plánech, jejichž důsledkem došlo k podstatnému snížení nákladů ve srovnání s předchozími lety.

Tab. .9: Hospodářskáinnost (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	2006	2007
Náklady celkem, z toho:	29 519,37	28 010,83	23 671,23	13 491,68	16 181,04
opravy a udržování	4 565,62	2 781,79	3 307,85	2 864,82	4 709,64
odpisy	16 442,55	15 577,41	13 400,76	5 983,01	7 747,04
provozní náklady	7 136,97	7 783,86	2 913,52	1 112,97	990,52
daň z příjmů	1 374,23	1 867,77	4 049,10	3 530,88	2 733,84
Výnosy celkem, z toho:	21 809,63	24 517,11	20 883,06	22 239,06	23 056,95
prodej a ostatní výnosy	1 682,18	4 160,86	5 217,76	7 056,12	6 377,88
nájemné	14 549,89	15 085,46	15 289,89	15 182,94	16 679,07
úplata za fakturace	5 577,57	5 270,79	375,41	0,00	0,00
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	-7 709,74	-3 493,72	-2 788,17	8 747,38	6 875,91

Zdroj: www.milevsko-mesto.cz

6.4 Majetek obce a hospodaření s majetkem

K 31.12.2007 město spravovalo majetek v celkové výši 896 454 235,37 Kč, na jednoho obyvatele (počet obyvatel k 31.12. 2007 = 9 172) tak připadal majetek v hodnotě 97 738 Kč. Nejvýznamnější polovku představují stavby (610 589 476 Kč), které tvoří 68 % veškerého majetku, dále jsou to pak samostatné movité věci (70 477 720 Kč) a pozemky (67 542 787 Kč). (podrobněji - viz příloha . 3 - rozpis rozvahy)

Při udržování a rozvoji svého majetku se město snaží využívat možnosti získat finanční prostředky prostřednictvím dotací jak ze státního rozpočtu, tak i z fondů EU.

Mezi nejvýznamnější dotované tituly v letech 2004 - 2007 patří:

- švýcarská výstavba DPS v ul. 5. května	27 300,00 tis. Kč
- švýcarská výstavba 6 nájemních bytů v p. 720	3 300,00 tis. Kč
- "Stavební obnova víceúčelového zařízení"	15 782,00 tis. Kč
- "Chladicí zařízení ZS Milevsko"	15 000,00 tis. Kč
- "Most přes Milevský potok"	4 865,50 tis. Kč
- "Výstavba 9 nájemních bytů v p. 720"	4 950,00 tis. Kč
- "Modernizace povrchu chodníku s umělým travníkem"	3 000,00 tis. Kč

Tab. 10: Struktura majetku města a zdroje krytí v letech 2003 - 2007 (v tis. Kč)

	stav k 31.12.2003	stav k 31.12.2004	stav k 31.12.2005	stav k 31.12.2006	stav k 31.12.2007
Stálá aktiva	700 826,13	659 005,16	667 328,12	734 717,64	785 233,82
Oběžná aktiva	111 282,64	89 695,42	84 123,81	104 473,40	111 220,42
AKTIVA CELKEM	812 108,77	748 700,58	751 451,93	839 191,04	896 454,24
Vlastní zdroje	769 373,02	711 464,56	715 750,80	810 874,33	866 786,34
Cizí zdroje	42 735,75	37 236,02	35 701,13	28 316,71	29 667,90
PASIVA CELKEM	812 108,77	748 700,58	751 451,93	839 191,04	896 454,24
<i>Meziroční změna na hodnot aktiv/pasiv</i>	<i>relativní</i>	- 7,8 %	0,37 %	11,7 %	6,8 %
	<i>absolutní</i>	- 63 408,19	+ 2 751,35	+ 87 739,11	+ 57 263,2

Zdroj: www.milevsko-mesto.cz

6.5 Finan ní analýza hospoda ení ó metoda US Research

6.5.1 P íjmy a ukazatelé p íjm

Tab. . 11: Struktura p íjm v letech 2003 - 2007 (v tis. K)

Struktura p íjm	2003	2004	2005	2006	2007
CELKOVÉ P ÍJMY	214 044	183 596	170 029	208 526	203 311
Neopakující se p íjmy	67 560	33 221	43 529	65 652	38 150
Opakující se p íjmy	146 484	150 375	126 500	142 875	165 161
Struktura opakujících se p íjm					
P íjmy ze státních daní	61 947	61 887	73 023	81 412	80 408
Státní dotace na provoz	71 761	76 413	40 662	45 398	69 883
Místní p íjmy	12 776	12 075	12 815	16 064	14 870

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

Tab. . 12: Ukazatelé p íjm

ukazatelé p íjm	2003	2004	2005	2006	2007
opakující se p íjmy/celkové p íjmy	68,4%	81,9%	74,4%	68,5%	81,2%
p íjmy ze stát. daní/ opakující se p íjmy	42,3%	41,2%	57,7%	57,0%	48,7%
státní dotace na provoz/opakující se p íjmy	49,0%	50,8%	32,1%	31,8%	42,3%
místní p íjmy/ opakující se p íjmy	8,7%	8,0%	10,1%	11,2%	9,0%

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

Jak vyplývá z tabulky . 11 a 12, podíl opakujících se p íjm ve sledovaném období výrazn p evy–uje neopakující se p íjmy (v roce 2007 se jednalo afl o 81 % celkových p íjm). Jejich vý–e v–ak v jednotlivých letech kolísá, a to díky státním dotacím na

provoz, které patří k rozhodujícím příjmům. Tyto transfery zahrnují neinvestiční dotace ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotáčního vztahu. V letech 2003 a 2004 zde byly navíc zahrnuty i transfery od kraje na příjmy výdaje na školství a v roce 2007 transfer ze státního rozpočtu na výplatu příspěvku na péči, což se výrazně odrazilo i na výsledné hodnotě opakujících se příjmů.

Dalším významným zdrojem jsou v oblasti opakujících se příjmů příjmy ze státních daní (vybírané v souladu se zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní) což zde můžeme pozitivně posoudit jejich růst (kromě roku 2007), který dává obci prostor pro zvýšení rozsahu poskytovaných služeb.

Místní příjmy, zahrnující příjmy z poplatků a část nedanových příjmů (seskupení položek 21 - dle rozpočtové skladby) představují ve srovnání s předchozími zdroji malou část - je to způsobeno nezahrnutím příjmů z pronájmu bytů a nebytových prostor, které jsou předmětem hospodářské činnosti (jejich výše se pohybuje kolem 15 mil. Kč/rok).

6.5.2 Výdaje a ukazatelé výdaj

Tab. 13: Struktura výdajů v roce 2003 - 2007 (v tis. Kč)

Druh výdaj	2003	2004	2005	2006	2007
CELKOVÉ VÝDAJE	221 243	202 215	169 464	195 874	195 994
Provozní výdaje	164 110	173 939	129 445	144 164	169 751
Investiční výdaje	57 133	28 276	40 019	51 710	26 243
Struktura provoz. výdaj					
Výdaje obce a jejích org. složek	102 745	97 670	93 150	106 384	134 907
Příspěvek PO na provoz	61 084	69 769	29 995	32 045	27 590
Dotace ostatním organizacím	281	6 500	6 300	5 735	7 254

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Finančního odboru Městského úřadu Milevsko

Tab. . 14: Ukazatelé výdaj

ukazatelé výdaj	2003	2004	2005	2006	2007
celkové výdaje/po et obyvatel	23 526 K	21 643 K	18 279 K	21 244 K	21 369 K
provozní výdaje/po et obyvatel	17 451 K	18 617 K	13 962 K	15 636 K	18 508 K
provozní výdaje/celkové výdaje	74,2%	86,0%	76,4%	73,6%	86,6%
investi ní výdaje/celkové výdaje	25,8%	14,0%	23,6%	26,4%	13,4%
výdaje obce a jejích org. slovek/provozní výdaje	62,6%	56,2%	72,0%	73,8%	79,5%
p ísp vky PO/provozní výdaje	37,2%	40,1%	23,2%	22,2%	16,2%
dotace ostatním organizacím/provozní výdaje	0,2%	3,7%	4,8%	4,0%	4,3%

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

Hodnoty celkových výdaj a sou asn i provozních a investi ních výdaj mají v pr b hu let 2003 ó 2007 kolísavý charakter. V p ípad investic jsou p í inou odli-né investi ní pot eby v jednotlivých letech a zároveň i úsp -nost m sta v oblasti získávání dotací, které ásto rozhodují o realizaci investi ních akcí. Kolísání provozních výdaj je d sledkem hned n kolika faktor :

- v roce 2003 se m sto stalo obcím s roz-í enou p sobností ó tento fakt ovlivnil zvý-ení provozních výdaj díky v t-ímu rozsahu výkonu státní správy,
- v roce 2003 se m sto stalo z izovatelem celkem jedenácti p ísp vkových organizací, což se odrazilo ve vý-i provozních výdaj m sta (jejich podíl uvádí tabulka . 14),
- v letech 2003 a 2004 pro-ly rozpo tem m sta transfery od kraje ur ené -kolám na p ímé výdaje na -kolství a v roce 2007 transfer ze státního rozpo tu na výplatu p ísp vku na pé i, které podstatn zvý-ily objem provozních výdaj (v p ípad transferu na -kolství byla navíc ovlivn na i vý-e p ísp vku poskytovaného p ísp vkovým organizacím).

6.5.3 Ukazatelé istých výsledk

Tab. . 15: ísté výsledky v roce 2003 - 2007 (v tis. K)

isté výsledky	2003	2004	2005	2006	2007
Celkové p íjmy - celkové výdaje	-7 199	-18 619	+565	+12 653	+7 317
Opakující se p íjmy - opakující se výdaje	-17 626	-23 563	-2 945	-1 289	-4 590

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

Tab. . 16: Ukazatelé istých výsledk

ukazatelé istých výsledk	2003	2004	2005	2006	2007
celkové výdaje/celkové p íjmy	103,4%	110,1%	99,7%	93,9%	96,4%
provozní výdaje/ opakující se p íjmy	112,0%	115,7%	102,3%	100,9%	102,8%

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

V letech 2003 - 2004 m sto hospoda ilo se schodkovým rozpo tem, který byl kryt z prost edk na bankovním ú tu. Od roku 2005 se jifl jednalo o p ebytek. Z tabulky . 15 je z ejmé, fle jednou z p í in záporného salda bylo práv schodkové hospoda ení v provozní oblasti, která si vyfládala vy—í b flné výdaje oproti opakujícím se p íjm m.

6.5.4 Ukazatelé pln ní rozpo tu

Ukazatelé pln ní rozpo tu vypovídají o schopnosti obce dodrřovat schválený rozpo et. Jak je patrné z tabulky . 17, k výrazn j—ímu p ekro ení plánu do-lo p edev—ím v letech 2003 - 2004 a dále pak i v roce 2007, a to díky skute nostem, které nejsou m stem ovlivnitelné ó jedná se o jifl zmi ované transfery. Co se tý e investi ních výdaj , zde se m sto drří pod hranicí schváleného rozpo tu (v letech 2004 a 2005 jsou ukazatelé velmi nízké) a neohrofluje nikterak své hospoda ení. Nedo erpání plánovaných investi ních prost edk má sice za následek vylep—ení celkového výsledku hospoda ení, na druhé stran jde v—ak o odlofení realizace investic na pozd j—í dobu, které se v kone né fázi dotýkají rozvoje samotného m sta.

Tab. . 17: Ukazatelé pln ní rozpo tu

ukazatelé pln ní rozpo tu	2003	2004	2005	2006	2007
p íjmy celkem skute né/p íjmy celkem p vodního rozpo tu	149,7%	138,0%	112,1%	113,4%	125,6%
opakující se p íjmy skut./opakující se p íjmy p vod. rozpo tu	142,8%	137,1%	111,0%	110,7%	119,1%
výdaje celkem skute né/výdaje celkem p vod. rozpo tu	122,2%	119,8%	88,8%	106,5%	111,5%
provozní výdaje skut./provozní výdaje p vod. rozpo tu	139,5%	137,1%	106,1%	109,6%	115,5%
investi ní výdaje skut./investi ní výdaje p vod. rozpo tu	90,0%	67,5%	58,1%	98,9%	90,8%

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

6.5.5 Ukazatelé relativního r stu

Výsledky ukazatel v tabulce 18 (se zam ením na provozní výdaje a opakující se p íjmy) potvrzují výsledky v tabulce . 15 - ísté výsledky. Rychlejší r st provozních výdaj (r. 2003, 2004 a 2007) nejl byl r st opakujících se p íjm se odrazil ve schodkovém hospoda ení.

Vysoká hodnota u zm ny dotací organizacím v roce 2003 je odrazem skute nosti, fle se m sto stalo z izovatelem 11 p ísp vkových organizací. Hodnoty od r. 2005 sv d í o tom, fle rychlost r stu poskytovaných dotací organizacím nedosahuje rychlosti r stu celkových provozních výdaj m sta.

Tab. . 18: Ukazatelé relativního r stu

ukazatelé relativního r stu	2003	2004	2005	2006	2007
ro ní zm na opakujících se p íjm /ro ní zm na celkových p íjm	97,8%	119,7%	90,8%	92,1%	118,6%
ro ní zm na provozních výdaj /ro ní zm na opakujících se p íjm	107,5%	103,2%	88,5%	98,6%	101,9%
ro ní zm na dotací organizacím/ro ní zm na provozních výdaj	511,5%	117,3%	63,9%	93,5%	78,3%

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

6.5.6 Likvidita a ukazatelé likvidity

Cílem ukazatelů likvidity je posuzovat možnosti zdroje ke krytí svých existujících závazků. Jedním ze zdrojů je celkový přebytek. Jeho poměr v letech 2005-2007 k opakujícím se příjmům však vykazuje nízké hodnoty. Při porovnávání krátkodobých aktiv a pasiv je patrný výrazný přebytek aktiv, což je pozitivní. Příznivý stav je i u krytí krátkodobých závazků opakujícími se příjmy.

Tab. 19: Ukazatelé likvidity

ukazatelé likvidity	2003	2004	2005	2006	2007
krátkodobé závazky/opakující se příjmy	20,4%	16,1%	19,0%	10,7%	12,3%
krátkodobá aktiva/krátkodobá pasiva	372,5%	371,1%	350,8%	685,9%	548,0%
celkový přebytek/opakující se příjmy	-4,9%	-12,4%	0,4%	8,9%	4,4%

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Finančního odboru Městského úřadu Milevska

6.5.7 Ukazatelé nesplaceného dluhu a dluhové slufby

Dluh města Milevska souvisí s realizací investičních projektů (čištění odpadních vod, rekonstrukce domu kultury). Jeho výše a splácení včetně úroků však nedstavuje žádné budoucí ohrožení hospodaření. To potvrzují i vykazované hodnoty jednotlivých ukazatelů v tabulce 22. Tato hodnota dluhu v poměru k celkovým aktivům se pohybuje pouze kolem 1 %. Co se týče dluhových slufb, dle autorů knihy ŠBonita obcí jsou u ukazatele šcelková roční dluh. slufba/opakující se příjmy příznivé hodnoty do 10 %, což znamená splácení s velkou rezervou.

Tab. 20: Velikost a struktura nesplaceného dluhu v letech 2003 až 2007 (v tis. Kč)

Ukazatel	2003	2004	2005	2006	2007
celkový nesplacený dluh	6 616	4 404	6 391	11 430	8 890
dlouhodobý dluh	6 616	4 404	6 391	11 430	8 890

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Finančního odboru Městského úřadu Milevska

Tab. . 21: Struktura ro ní dluhové slufby v letech 2003 ó 2007 (v tis. K)

Struktura ro ní dluhové slufby	2003	2004	2005	2006	2007
celková ro ní dluhová slufba	2 452	2 386	5 233	3 797	2 819
splátky jistiny	2 212	2 212	5 112	3 462	2 540
splátky úroku	240	174	121	335	279

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

Tab. . 22: Ukazatelé dluhové slufby

ukazatelé dluhové slufby	2003	2004	2005	2006	2007
dlouhodobý dluh/celková aktiva	0,8%	0,6%	0,9%	1,4%	1,0%
dlouhodobý dluh/po et obyvatel	703,5 K	471,4 K	689,4 K	1 239,7 K	969,3 K
celková ro ní dluh. slufba/opakující se p íjmy	1,7%	1,6%	4,1%	2,7%	1,7%
celková ro ní dluh. slufba/pen fní prost edky a krátkodobá fin. aktiva	3,2%	4,1%	9,1%	4,9%	3,4%

Zdroj: vlastní zpracování na základ dat Finan ního odboru M stského ú adu Milevsko

7. Závěr

Problematika hospodaření municipalit v České republice pokrývá velmi rozsáhlou oblast. Bakalářská práce byla zaměřena především na oblast finančního řízení.

Finanční systém obce stojí zejména na územním rozpočtu a s ním úzce souvisejícím rozpočtovém procesu, zahrnujícím jednotlivé etapy od přípravu vlastního návrhu po jeho schválení, realizaci a v konečné fázi i výslednou kontrolu hospodaření v podobu schválení závěrečného účtu. Celý proces si vyžaduje ze strany obce mimořádnou pozornost, nebo chybně sestavený rozpočet, například díky optimistickým prognózám, nadhodnocení příjmů i nerespektování politických a ekonomických souvislostí představuje riziko dotýkající se plnění úkolů samosprávy.

Samotný rozpočet je vyjádřením ekonomické samostatnosti hospodaření obce. Na druhé straně je však nutné si uvědomit, že je součástí celkového systému veřejných rozpočtů a vzájemné vazby, jak ke krajskému i státnímu rozpočtu, jej velmi ovlivňují. Jedná se například o vlivy v důsledku změny dotačního systému ze státního rozpočtu i změny v daňovém systému, tedy o vlivy do oblastí, které představují stejné zdroje příjmů obcí, jak vyplynulo i z výsledků této práce.

V průběhu hospodaření si vyžaduje svou pozornost kontrola plnění schváleného rozpočtu, v případě rozpočtových změn upraveného, skutečností vyjádřených procentuálním podílem. Během roku však dochází k mnoha událostem, kterým obec nemůže nijak zabránit například změny v legislativě, havárie i přírodní katastrofy. Představují mnohdy nečekaný zásah do plánu, který se musí následně změnou rozpočtu. A pro tento případ je nutné, aby obce hospodařily s určitou rezervou na svých bankovních účtech.

Analýza hospodaření města Milevska prokázala působení vnějších vlivů (ukazatelé příjmů, výdajů, plnění rozpočtu), zejména z dotační a legislativní oblasti. Celkové výsledky pak poukázaly na stabilitu hospodaření. V případě schodků město mělo situaci krytím finančními prostředky na bankovních účtech. Výše rezervy na účtech města vykazuje uspokojivé hodnoty. Ty slouží nejen pro případ nahodilých událostí, ale jsou také dobrou nezbytností při financování schválených investičních projektů, které jsou realizovány za pomoci dotací (město musí předfinancovat tyto akce). Určitým

negativním aspektem v oblasti hospodaení je oblast investic, kde pravideln dochází k nevyerpání plánovaného rozpo tu, čímž je vlastn realizace investic odložena do dalších let na úkor rozvoje m sta.

P íznivé výsledky ukazatel zadluženosti a dluhové slufby potvrzují bezpečné hospodaení m sta bez zat íování budoucích generací dlouhodobými závazky.

8. Seznam použité literatury

HALÁSEK, D., PILNÝ, J., TOMÁNEK, P.: *Ur ování bonity obcí*, Ostrava 2002, 130 s., Vysoká škola bá ťská a Technická univerzita Ostrava, ISBN 80 0248 0159 0

KINŠT, J.: *Rozpo tová skladba v roce 2004*. 1 vydání. Praha: Pragoeduca, 2004, 218 s, ISBN 80-7310-016-9

KRÁLIK, J.: *P í iny krize rozpo tu samospráv (nejen) na Slovensku*. Ve ejná správa, 2007, . 38, s. 24 -25.

PEKOVÁ, J.: *Hospoda ení a finance územní samosprávy*. 1. vydání. Praha: Management Press, 2004, 376 s., ISBN 80 07261-086-4

PEKOVÁ, J.: *Ve ejné finance*. 3 vydání. Praha: Aspi a.s., 2005, 528 s., ISBN 80-7357-049-1

PODROUŠEK, S. *Rozpo et obce: Rady a doporu ení/4*. Moderní obec, 2007, listopad, s. 11.

REKTO ŤK, J., TELEOVSKÝ, J. a kol.: *Rukov územní samosprávy*, díl II.: Finance, rozpo ty, ú etnictví a ve ejná kontrola, Masarykova univerzita v Brn , Ekonomicko-správní fakulta a Institut pro místní správu Praha, 2002, 135 s., ISBN 8062106295565

Právní normy:

Zákon . 128/2000 Sb., o obcích, v platném zn ní.

Zákon . 250/2000 Sb., o rozpo tových pravidlech územních rozpo t , v platném zn ní.

Zákon . 420/2004 Sb., o p ezkoumávání hospoda ení územních samosprávných celk a dobrovolných svazk obcí, v platném zn ní.

Zákon . 320/2001 Sb., o finan ní kontrole ve ve ejné správ , v platném zn ní.

Zákon . 243/2000 Sb., o rozpo tovém ur ení daní, v platném zn ní.

Ústava R.

Vyhlá-ka Ministerstva vnitra R . 388/2002.

Internetové zdroje:

Webové stránky eského statistického ú adu <<http://www.czso.cz>>

Webové stránky m sta Milevska <<http://www.milevsko-mesto.cz> >

Webové stránky Deníku ve ejné správy <<http://www.denik.obce.cz>>

Webové stránky Svazku obcí Milevska <<http://www.sdrufeni-milevsko.cz>>

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů :

Graf . 1	Struktura příjmů obcí v roce 2007
Graf . 2	Vývoj výdajů obcí a DSO v letech 2003-2007 (v mil. Kč)
Graf . 3	Vývoj daňových příjmů v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Graf . 4	Vývoj příjmů z daní dle RUD v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Graf . 5	Vývoj výdajů v letech 2003-2007 (v tis. Kč)

Seznam tabulek:

Tab. . 1	Vývoj příjmů obcí a DSO v letech 2003-2007 (mil. Kč)
Tab. . 2	Vývoj výdajů obcí a DSO v letech 2003-2007 (mil. Kč)
Tab. . 3	Základní údaje o městě Milevsku
Tab. . 4	Přehled organizací města
Tab. . 5	Srovnání daňových příjmů v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 6	Struktura výdajů dle odvětví v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 7	Srovnání výsledků hospodaření města v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 8	Dluhová služba v letech 2003-2007 (údaje v %)
Tab. . 9	Hospodářskáinnost (v tis. Kč)
Tab. . 10	Struktura majetku města a zdroje krytí v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 11	Struktura příjmů v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 12	Ukazatelé příjmů
Tab. . 13	Struktura výdajů v roce 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 14	Ukazatelé výdajů
Tab. . 15	Ukazatelé výdajů v roce 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 16	Ukazatelé výsledků
Tab. . 17	Ukazatelé plnění rozpočtu
Tab. . 18	Ukazatelé relativního růstu
Tab. . 19	Ukazatelé likvidity
Tab. . 20	Velikost a struktura nesplaceného dluhu v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 21	Struktura roční dluhové služby v letech 2003-2007 (v tis. Kč)
Tab. . 22	Ukazatelé dluhové služby

9. Přílohy

Příloha . 1 - struktura běžného a kapitálového rozpočtu

Příloha . 2 - schéma rozdělení daní

Příloha . 3 - rozpis rozvahy města Milevska k 31.12.2007

Příloha . 1 o struktura běžného a kapitálového rozpočtu

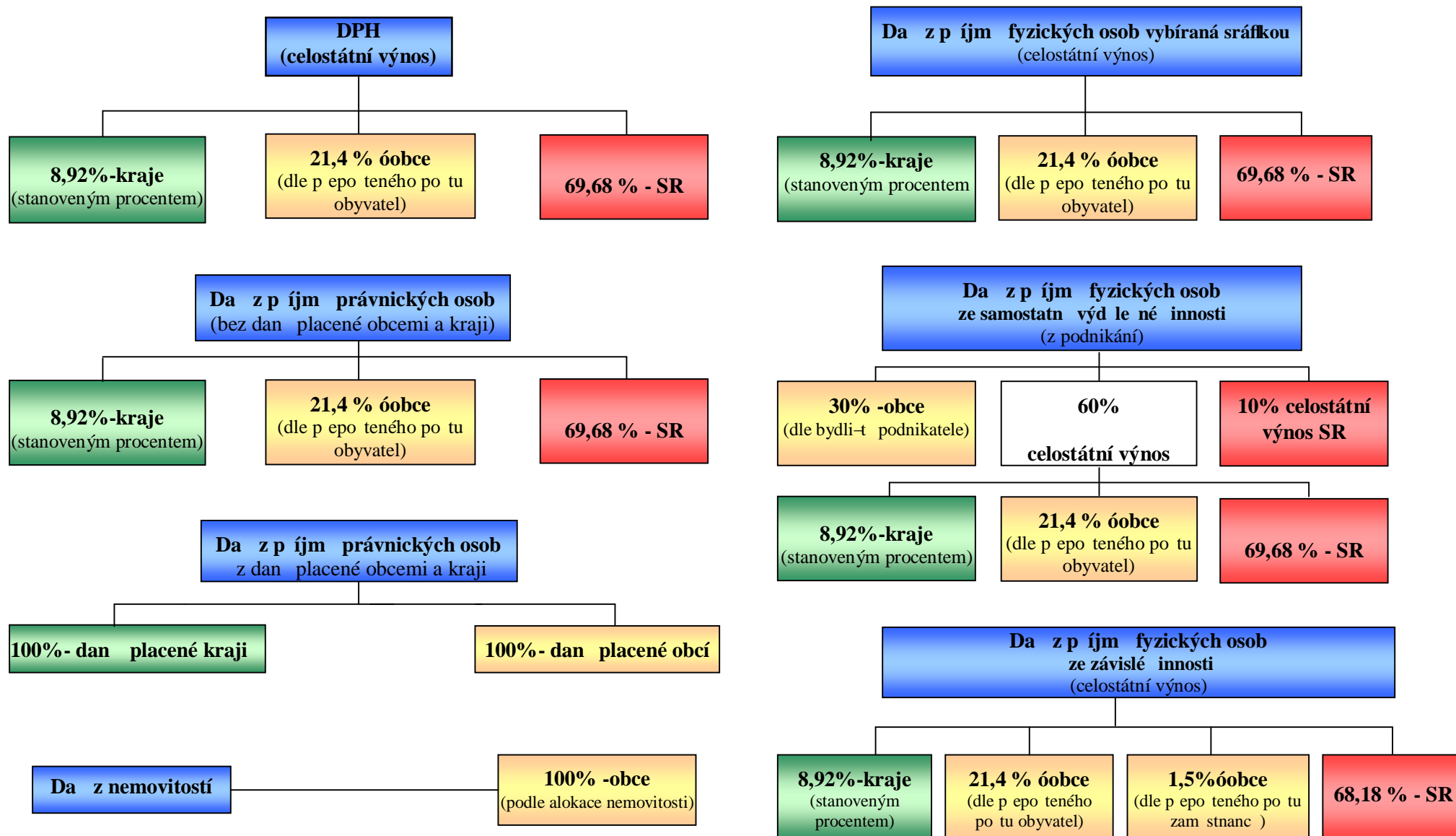
Běžný rozpočet

<u>PŘÍJMY</u>	<u>VÝDAJE</u>
• daňové	- všeobecné veřejné služby (veřejná správa)
- srovnávací daně	- veřejný pořádek (policie)
- sdílené daně	- vzdělání
- místní daně	- péče o zdraví
- správní poplatky	- bydlení
• ne-daňové	- komunální služby
- užívatelské poplatky za služby	- na podnikání
- příjmy z pronájmu majetku	- ostatní běžné výdaje (nahodilé)
- příjmy od vlastních nezisk. organizací	- placené úroky
- zisk z podnikání	- běžné dotace jiným rozpočtům
- ostatní	
• přijaté transfery	
- běžné dotace ze SR	
- běžné dotace ze státních fondů	
- od územních rozpočtů	
- ostatní běžné příjmy	

Kapitálový rozpočet

<u>PŘÍJMY</u>	<u>VÝDAJE</u>
- z prodeje majetku	- na investice
- kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	- kapitálové dotace jiným rozpočtům
- příjmy z půjček	- na nákup obligací, akcií
- příjmy z emise vlastních obligací	- poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
- přebytek běžného rozpočtu	- splátky dříve přijatých půjček
- dary na investice apod.	- krytí deficitu běžného rozpočtu

Příloha 2: Schéma rozdělení daní (bez SFDI, poplatků a pokut) (zdroj: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/schema_obce_rud08.doc)

Příloha . 3 ó rozpis rozvahy k 31.12.2007 /zdroj: www.milevsko-mesto.cz/

AKTIVA

Stálá aktiva

údaje v K

Název	Skutečnost k 1.1.2007	Skutečnost k 31.12.2007	z toho	
			rozpočet	hospodářská innost
Dlouhodobý nehmotný majetek	9 804 054,00	10 991 553,15	10 729 893,15	261 660,00
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	453 932,00	1 691 061,40	1 691 061,40	0,00
Pozemky	68 175 975,00	67 542 787,40	61 454 009,40	6 088 778,00
Umělecká díla a památky	577 633,00	579 253,00	480 050,00	99 203,00
Stavby	558 714 813,00	610 589 476,91	142 252 219,00	468 337 257,91
Samostatné movité věci a soubory	53 214 402,00	70 477 720,88	15 530 248,60	54 947 472,28
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	9 910 693,00	11 806 895,32	10 655 607,32	1 151 288,00
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	32 113 809,53	9 802 741,97	9 802 741,97	0,00
Dlouhodobý finanční majetek	1 752 327,90	1 752 327,90	1 752 327,90	0,00
Stálá aktiva CELKEM	734 717 639,43	785 233 817,93	254 348 158,74	530 885 659,19

Oběžná aktiva

Název	Skutečnost k 1.1.2007	Skutečnost k 31.12.2007	z toho	
			rozpočet	hospodářská innost
Zásoby	4 852,80	7 931,00	7 931,00	0,00
Pohledávky celkem	21 189 226,56	21 432 297,86	6 386 153,49	15 046 144,37
Ceniny	4 600,00	6 400,00	6 400,00	0,00
Ostatní bankovní účty	11 230 958,26	12 325 879,00	3 761 306,00	8 564 573,00
ZBÚ-rozpočtové hospodaření	17 581 269,34	14 271 056,94	14 271 056,94	0,00
Bankovní účty úlohových fondů	48 079 931,80	56 167 271,02	56 167 271,02	0,00
Poskytnuté předčasně výpomoci	6 382 562,92	7 003 497,62	7 003 497,62	0,00
K+K cable	2 455 000,00	2 305 000,00	2 305 000,00	0,00
TJ ZVVZ	221 000,00	221 000,00	221 000,00	0,00
půjčky z FRB	1 897 557,50	2 763 798,20	2 763 798,20	0,00
půjčky z privatizací SMM s.r.o.	1 809 005,42	1 713 699,42	1 713 699,42	0,00
Předčasně uctivatelné	0,00	6 084,00	0,00	6 084,00
Oběžná aktiva CELKEM	104 473 401,68	111 220 417,44	87 603 616,07	23 616 801,37

ÚHRN AKTIV

Název	Skutečnost k 1.1.2007	Skutečnost k 31.12.2007	z toho	
			rozpočet	hospodářská innost
Stálá aktiva celkem	734 717 639,43	785 233 817,93	254 348 158,74	530 885 659,19
Oběžná aktiva celkem	104 473 401,68	111 220 417,44	87 603 616,07	23 616 801,37
AKTIVA CELKEM	839 191 041,11	896 454 235,37	341 951 774,81	554 502 460,56

PASIVA

Název	Skutečnost k 1.1.2007	Skutečnost k 31.12.2007	z toho	
			rozpočet	hospodářská innost
VLASTNÍ ZDROJE KRYTÍ	810 874 330,75	866 786 338,97	329 024 774,28	537 761 564,69
1.majetkové fondy	735 310 196,87	785 826 375,37	254 940 716,18	530 885 659,19
fond dlouhodobého majetku	734 717 639,43	785 233 817,93	254 348 158,74	530 885 659,19
fond obecných aktiv	592 557,44	592 557,44	592 557,44	0,00
2.finanční fondy	52 598 489,30	61 457 069,22	61 457 069,22	0,00
fond rezerv a rozvoje	47 589 000,37	56 527 176,40	56 527 176,40	0,00
fond rozvoje bydlení	4 586 229,07	4 674 001,07	4 674 001,07	0,00
sociální fond	423 259,86	255 891,75	255 891,75	0,00
povodňový fond	0,00	0,00	0,00	0,00
3.hospodářský výsledek	22 965 644,58	19 502 894,38	12 626 988,88	6 875 905,50
HV z hospodářské innosti	8 747 382,62	6 875 905,50	0,00	6 875 905,50
převod P a V z minulých let	8 015 274,76	7 094 756,36	7 094 756,36	0,00
saldo výdajů a nákladů	3 207 801,40	2 373 386,13	2 373 386,13	0,00
saldo příjmů a výnosů	2 995 185,80	3 158 846,39	3 158 846,39	0,00
CIZÍ ZDROJE	28 316 710,36	29 667 896,40	12 986 892,59	16 681 003,81
1.zákonné rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00
2.dlouhodobé přijaté zálohy	1 542 523,35	436 123,35	0,00	436 123,35
3.krátkodobé závazky	15 232 299,01	20 296 866,05	4 096 892,59	16 199 973,46
3.1.dodavatelé	5 943 048,89	7 554 513,25	350 287,89	7 204 225,36
dodavatelé	915 162,09	614 921,45	350 287,89	264 633,56
přijaté zálohy	5 027 886,80	6 939 591,80	0,00	6 939 591,80
3.2.zaměstnanci	1 718 387,00	2 200 731,00	2 200 731,00	0,00
zaměstnanci	19 431,00	41 311,00	41 311,00	0,00
ostatní závazky vůči zaměstnancům	1 698 956,00	2 159 420,00	2 159 420,00	0,00
3.3.závazky ze soc.a zdr.pojistění	1 028 413,00	1 124 467,00	1 124 158,00	309,00
3.4.závazky z daní	3 702 881,00	3 260 918,00	356 353,00	2 904 565,00
daň z příjmu - obec	3 456 000,00	2 904 480,00	0,00	2 904 480,00
ostatní příjmové daně - závislá innost	246 881,00	356 438,00	356 353,00	85,00
3.7.ostatní závazky (odpisy HS)	3 476 400,00	8 316 686,62	0,00	8 316 686,62
3.8.jiné závazky	-636 830,88	-2 160 449,82	65 362,70	-2 225 812,52
mzdy	24 320,00	23 796,00	23 796,00	0,00
příplatky sociální dávek	14 402,00	1 700,00	1 700,00	0,00
výúčtování služeb nájemcům (byty, nebyty)	-1 890 150,38	-2 228 088,02	0,00	-2 228 088,02
opravy v bytových domech-dohody	1 792,50	2 275,50	0,00	2 275,50
kauce-prodeje bytů	27 273,00	41 306,00	41 306,00	0,00
daň z přidané hodnoty	1 185 532,00	-1 439,30	-1 439,30	0,00
4.dlouhodobé úvěry	11 430 000,00	8 890 000,00	8 890 000,00	0,00
úvěr SPO-Dělničtví a kultury	11 430 000,00	8 890 000,00	8 890 000,00	0,00
5.přechodné účty pasivní	111 888,00	44 907,00	0,00	44 907,00
výnosy přechodných období	111 888,00	44 907,00	0,00	44 907,00
dohadné účty pasivní	0,00	0,00	0,00	0,00

ÚHRN PASIV

Název	Skutečnost k 1.1.2007	Skutečnost k 31.12.2007	z toho	
			rozpočet	hospodářská innost
Vlastní zdroje krytí	810 874 330,75	866 786 338,97	329 024 774,28	537 761 564,69
Cizí zdroje krytí	28 316 710,36	29 667 896,40	12 986 892,59	16 681 003,81
PASIVA CELKEM	839 191 041,11	896 454 235,37	342 011 666,87	554 442 568,50